

Дата: 23.05.2025

Клас: 4 – А

Предмет: *Літературне читання*

Вчитель: Старікова Н.А.

Тема: *Перевіряю свої досягнення за темою «Фантазуємо, творимо і мріємо». Наталка Малетич «В мережі» Повт.: Володимир Лучук. Скільки річок в Україні?*

Мета: вдосконалювати навички читання творів, вчити працювати з книжкою, знаходити в ній відповіді на запитання; удосконалювати навички правильного виразного читання; розвивати зв'язне мовлення; збагачувати словниковий запас; навчати помічати незвичайне у звичайному; уяву, фантазію учнів, розширювати світогляд учнів; виховувати доброзичливість, шанобливе ставлення до оточуючих, до природи; виховувати любов до рідного слова.

**Ніби сонце,
що сходить над кручі,
Ніби сяйво стрімкої води,
Наша мова –
це диво квітуче,
Без якого
серцям не цвісти!**

Мовленнєва розминка. Робота над віршем

Рі-рі-рі: Що ти бачиш угорі?
Рю-рю-рю: Бачу ясну зорю.
Рі-рі-рі: Ще що бачиш угорі?
Ря-ря-ря: Небо синє, як моря.
Ри-ри-ри: Подивися до гори.
Рі-рі-рі: Там літають комарі.
Ра-ра-ра: З комарами мошкара.

Мовленнєва розминка.
Робота над скоромовкою

Сидів горобець на сосні,
Заснув — і упав уві сні.
Якби не упав уві сні.
Сидів би він ще на сосні.

Знаю...

- ❖ Ким хотів стати павучок Карпик?
- ❖ Хто автор/авторка вірша «Жар-пташка»?
- ❖ З якого вірша цей рядок: «будьмо й ми Новинкарями»?

Розумію, можу пояснити...

- ❖ Як ти зрозумів/зрозуміла назву розділу?
- ❖ Що об'єднує твори, які ти прочитав/прочитала в розділі?
- ❖ Чому Павучиха побажала своєму синові робити місячні арфи?

Вмію...

- ❖ Розрізнити тексти різних видів.
- ❖ Визначити послідовність подій у казці «Арфа для павучка».
- ❖ Придумати ланцюжки римованих слів.

Виявляю ставлення, почуття ...

- ❖ Які вчинки персонажів прочитаних творів виявляли їхнє бажання щось створювати?
- ❖ Що на уроках літературного читання у цьому році було для тебе найцікавішим, а що — найскладнішим?
- ❖ Чи можеш ти себе назвати справжнім читачем/читачкою?

Сьогодні

Роздивися «Дороговказ успішної і щасливої долі» на початку розділу. Що б ти хотів/хотіла до нього додати або змінити? Склади свій дороговказ. Обговори його з рідними і друзями.

1. У творі «Новинкар» розповідається ...

- а) про винаходи Новинкаря
- б) про маленького хлопчика
- в) про героя

2. Павучок Карпик до іспиту в музичну школу ВИГОТОВИВ...

- а) сонячну арфу
- б) місячну арфу
- в) дубову арфу

3. Автор вірша «Жар-пташка» - ...

- а) Леся Мовчун
- б) Степан Пушик
- в) Надія Кір'ян

4. Хто з цих героїв заслуговує засудження?

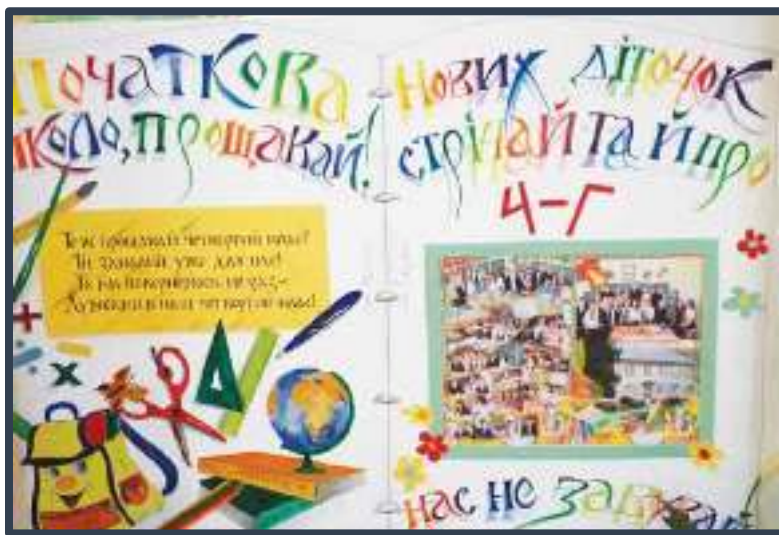
- а) Волошка-музика
- б) Карпикова мама
- в) Талант Тарантулович

5. Слова: «...коли пощастить вам пташину побачить...» є у творі...

- а) «Новинкар»
- б) «Жар-пташка»
- в) «Арфа для павучка»

6. Добери синонім до слова стіннівка - ...

- а) стінна газета
- б) часопис
- в) щоденник

7. Ким хотів стати павучок Карпик?

- а) музикантом
- б) дощоміром
- в) диригентом

8. З якого вірша цей рядок:
«будьмо й ми Новинкарями»?

- а) «Новинкар»
- б) «Жар-птишка»
- в) «Прощання з початковою школою»

9. Назви рими до слів: школа, бузок, життя.

- а) мова, урок, дитя
- б) травень, квітка, клас
- в) свято, вчителька, небо

10. Основні жанри розділу «Фантазуємо, творимо і мріємо»?

- а) оповідання про природу
- б) літературні казки, чарівні вірші
- в) вірші про тварин

11. Від чого нас застерігає художник Павло Кучинський?

- а) від впливу мобільного телефону
- б) від впливу книжок
- в) від впливу журналів

12. Що вас чекає по закінченню четвертого класу?

- а) прощання з початковою школою
- б) свято Букваря
- в) День Матері

Жанри

```
graph TD; A[Жанри] --> B[Оповідання]; A --> C[казки]; A --> D[байки]; A --> E[Вірші]; A --> F[загадки]; A --> G[скоромовки];
```

Оповідання

загадки

казки

скоромовки

байки

Вірші

Наталка Малетич -
українська письменниця,
перекладачка, редакторка.
Живе і працює у Львові.
Народилася 29 квітня 1979р,
в м.Львів.

В мережі(скорочено)

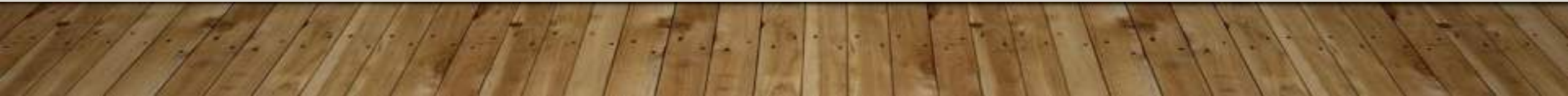
На великій перерві я малюю простим олівцем у блокноті портрет своєї подружки Ніни. Модель з неї, правда кажучи, не найліпша. Вона стріляє туди - сюди очима- то за Славком, то за Андрієм, то окликала Орису і Люду, щоб вони перевірили, чи є портретна схожість, то чухала носа, то йорзає на кріселку. І до того ж без угаву скрекоче.

- То коли ти зареєструєшся в Instagram?- питає мене вже не вперше.
- Ніколи.
- А чо-о?
- Ніколи – бо ніколи,-жартома кажу їй.- Ану не *диш*, бо кидаю малювати. Сама просиш портрет, а не всидиш спокійно ні секунди.<,,,>

- Валю, а чого тобі ніколи?
- Ходжу у художню школу.
- Ну й що, час іще ж лишається, - не здається Ніна.
- І на музику, і ще на хор, і до англійки, і в басейн, - додаю скоро-мовкою.
- Ну і я ходжу в басейн, то що? Всі наші вже в Instagram, - намовляє мене подружка, вихопивши з довгого переліку моїх занять лише останній пункт.
- А як всі підуть топитися? – відповідаю улюбленим запитанням мого тата.

Саме він так сказав, коли я розповіла, що всі однокласники вже дружать в Instagram, і порадив мені не тринькати час, а вчитися.

Мені і справді не вистачає часу на соцмережі, але й бути білою вороною не хочеться.

- Ну а ввечері? Хіба не можеш на мить зайти в нет?-пускає мою іронію мимо вух Ніна.
- А ввечері я плету на спицях,- кажу, сердито згортаючи блокнот, бо саме дзеленчить дзвінок на урок.

Тим часом жорсткий диск Ніни обробляє інформацію,і врешті вона, давлячись сміхом,видає голосним шепотом:

- Ти плетеш? Як старенька бабця?

Славко та Андрій, що сидять попереду нас, гигають.<...>

-Що ж ти там таке писала?-запитую Ніну на перерві.

- Я не писала. Я малювала твій портрет,-голосно каже вона і широко всміхаючись, розгортає зошит, демонструючи мені, а водночас класові ...карикатуру. Над кострубато промальованою кучеряю дівчиною з бантиком, вбраною як у казна-якому столітті, в панталони та пишну сукню, написано « Валя». Та дівчина плете на спицях...Хлопці та дівчата регочуть, Андрій фоткає малюнок на мобільний, кажучи скрізь сміх: « Закину на свою сторінку в Instagram».

Я кулею вибігаю з класу...З повними очима сліз біжу додому- і мені байдужісінько, що це я вперше прогуляю уроки. Цілих два уроки!!! Що ті уроки,коли замість подруги якась змія гримуча!!! А я ж плела подарунок їй на день народження! Сердито кидаю кошик зі своїм рукоділлям,клубочик котиться і розпускає мій незакінчений сюрприз.

Хай розпореться, коли так...Мені байдуже...

Лежу на дивані ридма ридаючи і раптом здригаюсь через вібрацію телефону в кишені. Есемеска від Ніни. Зі злості хотіла її стерти, але передумала і все ж прочитала: « Вибач, але в тебе немає почуття гумору».

Почуття гумору!!! От дуринда. Я відкидаю мобільний подалі ,і втомившись плакати, засинаю. За якийсь час дзвонить Ніна – атож, уже й уроки скінчилися. Нехай дзвонить! І я вирубаю телефон та згадую,що за пів години маю бути в басейні. Але там буде й Ніна. Ні, не піду.

Коли з роботи прийшла мама ,відразу запитала, що сталося. Ще би – очі мої від плачу запухли й почервоніли, клубки валяються по кімнаті, плетиво порозтрочуване.

- З Ніною посварилася,- не встигла я проказати, як хтось задзвонив в домофон.

Мама підняла трубку і впустила...ні, як виявилось, не тата. На нашій порозі за якусь мить, переминаючись з ноги на ногу, чипіла Ніна зі спортивною сумкою через плече – просто з басейну зашла. Я вмить захрюснула дверима своєї кімнати і обернула ключ. Та ще й кріслом підперла, ніби Ніна могла висадити двері. Не хотіла її бачити. Ніна з коридору просила в мене вибачення, здається, вона навіть хлипала. Артистка! Тепер плаче, а мене на сміх підіймати перед усім класом було весело!

- Йди собі!- гукнула я крізь двері.

Ніна таки пішла, а я знову розплакалась. Може, все-таки треба було з нею поговорити?

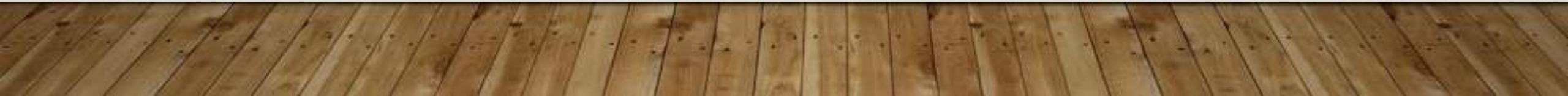

-Що за чорна кішка між вами перебігла нині?- спитала мама, пригорнувши мене за якусь мить , коли я розбарикудувалася і вийшла з кімнати.

І я про все розповіла, не шкодуючи для Ніни лайливих епітетів.

- Та годі вже лаяти її на всі завставки,- озвалася врешті мама.- Адже вона прийшла до тебе перепросити.
- Не треба мені її перепросин,- знову вибухнула я.
- А подружки тобі ще потрібні? Чи готова ти втратити її назавжди?

Мама не чекала відповіді, а подалась поратися на кухні.<...>

Завтра в Ніни день народження, і я купила для неї гарненьке світло-бузкове горнятко, а з темно – фіолетових і бузкових ниток саме плела для нього «светрик»- такого підгледіла на фотці в книжці, яку читала мама.<...>

Перший «светрик» англійською резинкою я сплела на мамине горнятко- з нього вона п'є каву на роботі й каже, що так набагато смачніше, бо кава не вистигає надто швидко. А друге сплела ото для Ніни і розпустила, розгнівавшись. Шкода, бо мені гарно вдався візерунок з « косами».

Я дружу з Ніною з першого класу- вже майже шість років. Але ми ніколи не сварилися. Мені видається, що раніше моя подружка була геть іншою, раніше вона не насміхалася з мене, хай там що. І завжди я їй допомагала. Може, тільки через це вона зі мною дружить? Просто використовує мене, бо завжди моду підказати і даю списати?

Ні, не може бути.

І я згадала, як вона зі мною шукала минулої зими в темряві загублений в снігу мобільник, і як ходила за компанію до стоматолога- аби мені не було так страшно. Як допомагала зробити смачнющі канапки на мій день народження. І як за два дні вивчила мою роль у новорічній виставі, коли я захворіла на ангіну. А всі відмовилися!<...>Тільки Ніна не підвела.

Замислившись, я знову сплела «светрик» на горнятко заново, навіть ще гарніший та охайніший.

- Бачу, що «светрик» готовий,- усміхнулася мама, увійшовши в кімнату саме тоді, коли я « одягала» горнятко. – Ти вже справжній профі. Дуже гарно!- похвалила вона, роглядаючи горнятко зблизька. – Кому подаруєш?
- Та Ніні, - зітхнула я,- і на душі вмить стало легко, мов гора з пліч упала.

Ніну –цокотуху
Я тягну за вуха

І горня дарую,
Happy Birthday to You!

Я так заспівала наступного дня вранці, несподівано підкравшись до Ніни, що сиділа самотньо в порожньому класі , з-за спини і затуливши очі долонями. Вона зірвалася на рівні й кинулася мені на шию.

- Ти вже не зла на мене? Точно – точно? Зовсім- зовсім? – хтозна-який раз запитувала вона мене, і переконавшись, що то – щира правда, нарешті розгорнула пакунок з моїм подарунком.

Ніна ахала й охала, стрибала і дякувала мені за горнятко у « свет-рику», знімала його і наміряла знову, а дочекавшись, коли більшість класу збереться, видерлась на стільчик і гукнула:

- Сьогодні я отримала найкращий у світі подарунок,- і продемон-струвала усім горнятко.- Валя сплела для нього «светрик», щоб чай ніколи- преніколи не охолов.

Дівчата і навіть декілька хлопців оточили Ніну зусібіч.

- Яке кла-а-а-а-сне! І я хочу горнятко у «светрику», - в один голос просили Іра та Настя.
- Давай я тебе з ним сфоткаю, - клацнув Андрій Ніну на мобільний, - і почеплю в Instagram!

Дай відповіді на запитання

1. Чому Валя образилася на свою подругу Ніну?
2. Доведи, що Валя справді глибоко переживала образу.
3. Що переконало Валю в тому, що Ніна залишається її найкращою подругою?
4. Який подарунок приготувала Валя для Ніни на день народження? Як на цей подарунок відреагував клас?
5. Чи вважаєш ти, що плести на спицях для сучасної дівчини є старомодним заняттям?

Сьогодні
на уроці
я навчився/
навчилася...

На уроці
я
запам'ятав/
запам'ятала
...

Найкраще
мені
вдалося...

Найбільше
мені
сподобалося
...

Урок
завершую з
настроєм...

Труднощі
виникали...

Обери лист, який ти хочеш відкрити
(щоби відкрити лист, натисніть на нього)

Домашнє завдання

Сонячні вітрила. с.139-142.
Прочитати оповідання ще
раз. Переказ від імені
головної героїні. Пройти тест
до 26.05

<https://naurok.com.ua/test/join?gamecode=755896>

Роботи надсилайте на Нитан

Використані джерела:

<https://vsimpptx.com/calendars/calendar/ktp-4-klas-literaturne-chitannya-avtor-i-o-savchenko-ikrasucka>